

ALLIBERAMENT

nº 8

gener 1970

L A P E D R A A L C A M Í

Fa riure de pensar que algú hagi pogut dir que l'home és l'únic animal que en sopega dues vegades amb la mateixa pedra. Fa molts anys que demostrem la nostra capacitat d'ensopegar-hi tantes vegades com ens la trobem pel camí. En aquesta circumstància, la pedra es diu confiança i va ferint els peus de tots aquells, tan abundants, que des de trenta anys enrera es mostren més o menys eufòrics cada cop que el dictador creu arribada l'hora de canviar el seu equip de dirigents, sempre amb la pretensió, mai no justificada, de liberalitzar el sistema. Cal que siguem realistes i que no ens fem il·lusions. De fet, és incomprendible que algú pugui fer-se'n encara. Totes les maniobres de reorganització governamental han demostrat només una cosa: el desig de la dictadura de perdurar amb un mínim de canvis, sense tocar res d'essencial. Fixem-nos com a cada nova obertura correspon un altre tancament. Això va esdevenir-se amb la llei de premsa. La llibertat que concedia aquesta, ja prou retallada al mateix text legal (vegeu l'article segon del capítol primer, que ha permès la persecució de tota mena de publicacions més o menys progressistes sense privar que altres òrgans de fanàtics puguin faltat a la veritat i insultar impunement), ho ha estat encara més pel cèlebre article 65 bis de la llei penal i per pressions verbals. Recordem la crida a capítol dels directors de diaris per tal d'assenyalar-los els tones tabú, o la reunió feta per l'ex-director general Robles Piquer amb la gent de cine del nostre país, il·lustrada pel cop de puny sobre la taula que precedí unes paraules contundents: Espanya, una vegada més, estava disposada a empunyar les armes per tal de conservar aquesta part entranyable d'ella mateixa que es diu Catalunya i que a ells els agradaria que es digués regió del Nord-est. La maniobra de segregació de Lleida és una altra mostra del que diem: respon en cert sentit a les declaracions de tants ministres, sempre favorables a la nostra cultura, però mai no traduïdes en fets com serien l'autorització d'una premsa o una ràdio catalanes. Remarquem, de passada, que no solament no han estat bandejats els llibres de text que pel seu compte havien procedit a la segregació esmentada, sinó que s'hi insisteix vigorosament a través dels anomenats consells sindicals. També el "Libro Blanco" que ha publicat el ministeri d'Educació pretén un estudi objectiu de la realitat en el camp de l'ensenyança, però això no el priva de menystenir el dret dels catalans, dels gallecs i dels bascos a una escola en la llengua pròpia. Només diu que, a les "regions" on hi hagi un altre idioma, també es podrà pensar a estudiar-lo. És la mateixa conclusió a què arriben els debats del "Consejo Nacional del Movimiento" en assegurar que es pronuncia a favor de la inclusió, amb caràcter voluntari per als alumnes, de l'ensenyança de les llengües vernacles, sense reconèixer el dret a un ensenyament en l'idioma propi.

Tot això és prou natural. Cap dels homes que s'avinguin a col·laborar amb el règim dictatorial no ens pot merèixer cap mena de confiança. Totes sinèrries personals a part, hi ha entre ells una cosa en comú: l'adhesió al sistema i la idea uniformista d'unitat. Si els espanyols tenen motius de queixa -ja que, com a nosaltres, els

han deixats sense llibertat d'expressar-se, d'associar-se, de reunir-se, etc.—, els catalans continuem essent les víctimes predilectes del règim i dels seus homes, com ho serem dels homes que els succeiran. No ens fem de programes afalagadors que volem atreure la nostra simpatia i el nostre suport. Molts no han oblidat com l'emissora franquista "Radio Verdad" s'adreçava al nostre poble en català, donant seguretats i fent promeses. Tot plegat per a la derogació de l'autonomia i per a bandejar la nostra parla al reducte, que ells creien inofensiu, de la llar.

No hi ha hagut canvis des d'aleshores. L'esforç dels catalans, d'alguns catalans, i consideracions de política internacional han obligat el règim a alleujar algunes pressions, però l'actitud és la mateixa. Els homes més joves que s'han succeït al govern l'han sostinguda fos quina fos la seva ideologia, sempre reaccionària i de caire imperialista. I, amb ells, també una certa oposició més o menys legítima i tolerada. Gil Robles, un exemple entre altres, ho demostrava quan va negar-se a acceptar un interlocutor que parlava en nom d'una Catalunya catalana. No ens n'estranyem pas. El règim i la seva pretesa oposició evolucionista de caràcter monàrquic, falangista, etc. no pot fer nada enrera ni obrir-se verament sense destruir-se. Un anacronisme com el que intenten de restaurar els seus hereus més o menys ortodoxos només pot sostenir-se mentre no delegui el més petit poder a l'opinió pública, la pobra opinió pública a la qual es té la barra d'al·ludir en ocasions com les de la negociació de bases nord-americanes, o bé a l'hora de negar clínicament l'intent de comprometre els Estats Units en la repressió d'una eventual insurrecció política a Espanya. Un règim com l'actual ha de ser defensat des de l'avangada de la força pública, de l'exèrcit i de l'església pre-conciliar, perquè duri; cal que renti cada dia, a través de la ràdio i de la televisió, dels diaris i de les publicacions de tota mena, el cervell dels pobres ciutadans que no tenen accés a cap altre mitjà d'informació i s'han de guanyar la vida massa durament perquè els quedi temps de pensar, en el supòsit que sigui possible pensar al cap de trenta anys d'idees fixes.

Es imprescindible que reaccionem. El poble no ha de permetre que se li faci la jugada d'excloure'l un cop més dels interessos del país, que són els seus, o que els successors l'emmordassin amb estats d'excepció continuats, i fins i tot de guerra; perquè, no ens enganyem, hi vivim des de l'any trenta-nou. I hi continuarem vivint si confiem en els homes que, en un futur més o menys immediat, puguin arribar als llocs de govern. Es oportú de recordar-ho ara, quan tot de projectes de llei, entre ells el de la Llei Sindical, es presenten sota el signe de la reorganització de quadres. Podem tenir la seguretat que no serà per guanyar-hi res. Els encarregats de nomenar els nous jerarques no han estat uns altres, sinó exactament els mateixos que imposaren una pau humiliant al poble espanyol en general i a Catalunya en particular. En trenta anys no han tingut ni temps ni talent de forjar una doctrina coherent, de crear un sistema ideològicament acceptable, però els n'ha sobrat per a anar desenvolupant unes capacitats de simulació que, un cop i un altre, fan víctimes entre els incauts. No vulguem ensopagar de nou amb la mateixa pedra; apartem-la del camí!

MISSATGES

A B.L.: Compte amb C. Comunicarem.

Moliner: Sempre hi ha contratemps —més que un no voldria!— però ara estem en condicions de superar-los. Heus-ho aquí, doncs. Ja us farem cançons de modificacions petites. Imperatius de llargada i d'actar al dia.

A T.T.: No s'ha de perdre la paciència per un rampell.

Fuster: el canonge s'ha posat malalt. Estem de pega, amb això. Us parlarà del cas una persona que coneixeu de temps, la discreció de la qual merxeix confiança absoluta. Estigueu preparat. Poseu-vos-hi d'acord sense cap recel.

Rebutis donatius de G.L., de J.G.U., d'Artemi, dels Tres Teixidors, de F.A., i dels sis companys de B. (la petita). — Gràcies a tots.